
Laura Bellini
Ми запізнилися на власний ПОТЯГ
Не всі дороги ведуть в одному напрямку

Ми запізнилися на власний потяг

Не всі дороги ведуть в одному напрямку

Laura Bellini

ROMANS

ISBN: 9788384901311

ALL-IN Rafał Płonkowski

ЗМІСТ

INTRO 4
Розділ 1 - Ціна останньої поїздки 12
Розділ 2 - Між розкладом і бажанням 24
Розділ 3 - Там, де закінчується карта 36
Розділ 4 - Те, чого не записують у розкладі 47
Розділ 5 - Право відмовити 59
Розділ 6 - Мить поза розкладом 71
Розділ 7 - Між близькістю та правдою 82
Розділ 8 - По той бік колій 94
Розділ 9 - Останній рейс перед тишею 107
Розділ 10 - Коли ми перестаємо рахувати кілометри 119
Розділ 11 - Близькість має свої межі 131
Розділ 12 - Документ, якого бракувало 145
Розділ 13 - Коли мовчання стає рішенням 158
Розділ 14 - Правда, на яку треба заслужити 169
Розділ 15 - Підпис під рішенням 180
Розділ 16 - Платформа без прощання 192
Розділ 17 - Власним голосом 202
Розділ 18 - Ціна оприлюднення 212
Розділ 19 - Усі дороги до правди 224
Розділ 20 - Потяг, на який ми встигли 236

INTRO

Потяг мав відправитися о сьомій сорок дві. О сьомій тридцять дев'ять я стояла на платформі зі стаканчиком кави, кришечка якого протікала, і дивилася на електронне табло так, ніби самим поглядом могла змусити висвітлені цифри бути трохи прихильнішими до мене.

За три роки я не запізнилася на жоден потяг. Не тому, що була надзвичайно пунктуальною. Просто я навчилася завжди залишати собі запас часу. Двадцять хвилин на пересадку, додатковий день на випадок непередбачених затримок, запасний план, якщо перший виявиться нездійсненним. У моїй роботі авторки путівників така обережність вважалася професіоналізмом. У приватному житті моя подруга Марта називала її красиво запакованим страхом перед несподіванками.

Того ранку у швейцарському Курі мій запас часу становив три хвилини.

— Обережніше, будь ласка.

Чоловічий голос пролунав просто за моєю спиною. Я відвела лікоть, але запізно. Стаканчик небезпечно нахилився, і коричнева цівка потекла по моєму зап'ястку. Я тихо вилаялася.

Чоловік, який ледь не зіткнувся зі мною, зупинився за пів кроку. На ньому було темне пальто, волосся трохи розкуйовджене, а через плече висіла шкіряна сумка. Він мав вигляд людини, яка вже встигла випити свою каву й зовсім не збиралася перепрошувати перед світом за власне існування.

— З вами все гаразд? — запитав він.

— Якщо не брати до уваги, що я щойно втратила половину сніданку?

Він поглянув на мій стаканчик.

— Зате друга половина у вас залишилася.

— Оптиміст.

— Радше людина, яка звикла спиратися на факти.

Мені кортіло відповісти чимось не менш уїдливим, але саме тоді я почула свисток. Повернула голову. Біля дверей останнього вагона провідник піднімав руку.

Я кинулася бігти.

Чоловік побіг разом зі мною.

Ми дісталися вагона саме тієї миті, коли двері почали зачинятися. Я натиснула кнопку, хоча знала, що це вже нічого не змінить. У склі побачила відображення власного обличчя: темне волосся, що вибилося із зачіски, червоний шарф, який з'їхав набік, і вираз недовіри, який я навряд чи змогла б вдало описати навіть у найвідвертішому дорожньому щоденнику.

Потяг здригнувся.

А потім рушив.

Кілька секунд ми чули лише металевий перестукіт коліс і тихий шум вітру, що пробирався між будівлями вокзалу.

— Ну прекрасно, — промовила я.

— Мушу визнати, вдалим початком це назвати важко.

Я повернулася до нього.

— Якби не ви...

— Якби не я, ви й досі стояли б перед розкладом руху з кавою в руці. Я спостерігав за вами добрих дві хвилини.

— Ви за мною спостерігали?

— За табло над вашою головою. Хоча мушу зізнатися, ваша суперечка з годинником була цікавішою.

Мені не варто було усміхатися. Та я все ж усміхнулася, коротко й усупереч власному роздратуванню.

Чоловік це помітив. Але не скористався нагодою, щоб знову мене підчепити, і це роздратувало мене ще більше.

Я дістала телефон і відкрила збережений графік. Перший день документування гірської залізничної лінії, яку мали закрити після завершення сезону. Три станції, два інтерв'ю, серія фотографій і останній доступний рейс наймальовничішою ділянкою маршруту. Усе було заздалегідь узгоджено, оплачено й підтверджено. За місяць редакція чекала від мене готового матеріалу для нового путівника, а я збиралася довести, що після звільнення з великого видавництва здатна самостійно реалізовувати амбітні проєкти, не потребуючи нічиєї опіки.

Тепер перший пункт мого плану віддалявся в бік гір.

— Наступний за годину й двадцять хвилин, — повідомив чоловік, перевіряючи телефон. — Але він поїде іншим маршрутом.

Я уважніше подивилася на нього.

— Звідки ви знаєте?

— Я займаюся залізничними маршрутами.

— Провідник?

— Проєктувальник.

Він сказав це без найменшого натяку на вихваляння. Наче проєктувати залізничні лінії, що перетинають гори, було так само звично, як вибирати хліб до сніданку.

— Тоді ви, мабуть, можете пояснити, чому розклад змінили два дні тому, хоча на сайті перевізника досі зазначено старий час пересадки.

Його обличчя посерйознішало.

— Можу пояснити кілька причин. Не всі вони вам сподобаються.

Він витяг із сумки складений аркуш із технічними позначеннями. Я помітила на ньому схему лінії, що пролягала долиною, кілька червоних точок і невеликий напис про оцінювання варіантів експлуатації. Перш ніж я встигла прочитати більше, він сховав документ під нотатником.

— Ви їдете до Бергюна? — запитав він.

— Зокрема й туди.

— Тоді, можливо, у нас схожа проблема.

— У нас?

— Я теж запізнився на цей потяг.

— Це я вже помітила.

Він уперше усміхнувся по-справжньому. Не широко й не напоказ. Але цього вистачило, щоб суворість його обличчя поступилася місцем чомусь значно небезпечнішому для мого душевного спокою: щирим веселощам.

— Губерт Май, — представився він, простягаючи руку.

Я завагалася лише на мить.

— Ізабела Маркевич.

Його долоня була теплою, рукостискання впевненим, але коротким. Він відпустив мою руку раніше, ніж я встигла подумати про те, щоб забрати її сама.

— Маркевич... Ви пишете путівники?

— Буває.

— Я читав вашу статтю про подорожі Нижньою Сілезією без автомобіля.

Він мене здивував. Та стаття була одним із найособистіших текстів, які я коли-небудь публікувала. Я писала в ній не лише про транспортне сполучення й пам'ятки. Розповідала про маленькі станції, де люди вітались одне з одним на ім'я, і про те, що не кожному місцю потрібна автомагістраль, щоб воно заслуговувало на відвідини.

— І що ви про неї подумали?

— Що ви надто легко пробачаєте залізниці запізнення.

Я пирснула зі сміху.

— Щойно ви втратили шанс на приємну розмову.

— Але мені сподобалося речення про те, що з вікна потяга можна побачити речі, яких водій автомобіля просто не встигне помітити.

Я відповіла не відразу. Він запам'ятав речення, яке я написала пізно ввечері, сидячи сама в орендованій квартирі й розмірковуючи, чи залишилися ще люди, які читають тексти про подорожі заради самого задоволення від мандрів.

Губерт подивився в бік порожніх колій.

— Якщо вам справді важливо задокументувати цей маршрут, є інший варіант. Повільніший, із пересадкою та короткою ділянкою автобусом. Ви встигнете до полудня.

— Ви теж туди їдете?

— Так. Маю перевірити кілька об'єктів на місцевості.

— Збіг обставин?

— Радше світ досить тісний. Особливо коли в ньому одну за одною закривають залізничні лінії.

Остання фраза прозвучала інакше. Тихіше, без колишньої невимушеності. Якусь мить він дивився на гори, наче знав про них щось таке, чого поки не хотів розповідати.

Я могла купити новий квиток, знайти сполучення й вирушити сама. Саме так я планувала всі свої подорожі. Мені не потрібен був незнайомий чоловік, навіть якщо він мав голос, який хотілося б слухати годинами, і знання, здатні врятувати мій день.

Я відкрила застосунок. Запропонований ним маршрут справді існував, але вимагав пересадки на невеликій станції, назви якої я раніше навіть не чула.

— Я впораюся, — сказала я.

— Не сумніваюся.

Він не намагався мене переконувати. Кивнув і попрямував до підземного переходу.

Я дивилася, як він віддаляється спокійним кроком. Темне пальто ворушилося на вітрі, а шкіряна сумка легенько вдарялася об його стегно. Він не озирнувся.

Тієї миті задзвонив телефон.

На екрані з'явилося повідомлення від редакторки: «Ізо, терміново. Оператор підтвердив, що доступ до частини зупинок обмежать раніше, ніж планувалося. Якщо не збереш матеріали зараз, потім може бути запізно».

Я прочитала його двічі. На мить мені здалося, що вузька платформа стала ще вужчою, а гори, які оточували долину, посунулися ближче.

Я підвела очі. Губерт уже був біля сходів.

— Пане Маю!

Він зупинився.

— Той автобус! — гукнула я. — Ви впевнені, що ми встигнемо?

— Ні, — відповів він. — Але я знаю, як підвищити наші шанси.

Він повністю розвернувся й зачекав.

Я сховала телефон, поправила шарф і рушила до нього. Я ще не знала, чи збираюся йому довіритися. Знала лише, що вперше за дуже довгий час мій ретельно підготовлений план перестав бути найважливішою річчю у світі.

Коли я стала поруч із Губертом, він не показав мені дорогу. Просто запитав:

— Готова?

Я подивилася на його обличчя, потім на сходи, що вели під коліями.

— До подорожі? Так.

— А до зміни планів?

Я не відповіла.

Бо звідки мені було знати, чого я боялася більше: запізнитися на наступний потяг чи того, що цього разу мені справді хотілося кудись поїхати разом із незнайомцем?

Розділ 1 - Ціна останньої поїздки

В автобусі пахло мокрою вовною, кавою з автомата й чимось цитрусовим, імовірно засобом для чищення сидінь. За вікнами пропливали схили, порослі темними ялинами, а над ними здіймалися гори, вершини яких зникали в низьких хмарах. Я сиділа біля вікна, тримаючи на колінах фотоапарат і розгорнутий нотатник. Губерт зайняв місце по інший бік проходу, залишивши між нами простір, який мені не доводилося захищати. Попри це, кожні кілька хвилин я відривала погляд від краєвиду, щоб перевірити, чим він займається. Він переглядав документи на планшеті, іноді збільшував фрагмент карти, іноді щось записував стилусом. На відміну від мене, він жодного разу не поглянув на годинник.

— Вас не нервує, що ми запізнюємося? — запитала я нарешті.

Він підвів голову.

— Ми запізнилися на потяг, який уже відправився. На наступний ще встигнемо.

— Це не відповідь.

— Знаю. Але підозрюю, що справжня відповідь вас теж не задовольнить.

Я закрила нотатник.

— Спробуйте.

— Не все, на що ми запізнюємося, втрачено.

Він сказав це спокійно, без найменшої спроби надати словам глибшого значення. Саме тому я на мить не знала, що відповісти. Я не любила людей, які одним

реченням уміли обеззброїти моє ретельно підготовлене роздратування. Ще менше мені подобалося усвідомлювати, що Губерту, вочевидь, навіть не доводилося особливо старатися.

— Вам сорок років чи вісімдесят? — запитала я.

— Сорок. А що?

— Бо ви говорите як людина, яка вже змирилася з усіма розчаруваннями світу.

Він усміхнувся, але цього разу на його обличчі з'явилося щось серйозніше.

— З більшістю. З рештою досі розбираюся.

Автобус пригальмував перед крутим поворотом. За склом я побачила кам'яний віадук, що перетинав долину за кілька десятків метрів над річкою. Я дістала фотоапарат, але перш ніж встигла налаштувати фокус, споруда зникла за стіною дерев.

— Чорт.

— Це віадук Ландвассер, — сказав Губерт. — З потяга ви побачите його значно краще.

— З того, на який я запізнилася?

— З наступного. Якщо перестанете фотографувати все крізь вікно автобуса.

Я кинула на нього погляд, який мав би покласти край розмові. Натомість Губерт підвівся, підійшов до мене й показав пальцем на маленьку точку на карті в моєму нотатнику.

— Ось тут. Якщо будете там завтра вранці, світло падатиме з боку долини. За десять хвилин після сходу

сонця ви отримаєте кадр, якого не зробить жоден пасажир із вагона.

Я подивилася на позначене місце.

— Там немає зупинки.

— Є стежка від службової дороги.

— Вона відкрита для всіх?

— До оглядового майданчика так. Далі вже ні.

Мені не подобалося, що він знав відповідь на кожне запитання. Ще менше подобалося те, що його порада була слушною.

— Дякую, — неохоче сказала я.

— Будь ласка.

Він повернувся на своє місце, наче не очікував жодного продовження розмови. А я наступні кілька хвилин розмірковувала, чому взагалі помітила, що від нього пахло кедром і прохолодним повітрям.

До Філізура ми дісталися до десятої. Автобус зупинився неподалік маленького вокзалу, оточеного горами. Повітря було різкішим, ніж у Курі, а сонце насилу пробивалося крізь хмари. На платформі стояло лише кілька людей. Удалині долинав характерний металевий звук вагонів, які переганяли сусідньою колією.

Губерт вийшов першим, але не намагався забрати мій багаж. Зупинився лише тоді, коли помітив, що я переглядаю повідомлення.

Редакторка надіслала нову інформацію. Місцевий перевізник прискорив графік обмежень. Деякі зупинки мали вивести з експлуатації раніше, ніж передбачав початковий план. Мій матеріал переставав бути

звичайною туристичною статтею. Він перетворювався на документування місць, які незабаром могли зникнути з розкладу руху.

— Щось сталося? — запитав Губерт.

— Змінилися терміни. У мене менше часу, ніж я розраховувала.

Я дістала роздрукований список зупинок і розклала його на лавці. Губерт кинув погляд на аркуш, але не нахилився над ним без запрошення.

— Можна? — запитав він.

Я якусь мить розмірковувала, чи не відмовити. Потім простягнула йому список.

Він швидко його прочитав. На третій назві зупинив палець.

— Цю точку ви можете не встигнути задокументувати.

— Чому?

— Під час ремонтно-технічних робіт доступ до платформи обмежують. Найближчими днями там проводитимуть вимірювання.

— Звідки ви знаєте?

— Я займаюся технічним аналізом цієї лінії.

Це була перша відповідь, яка справді мене зацікавила.

— Тобто ви працюєте на перевізника?

— На проєктну групу, яка співпрацює з управителем інфраструктури.

— І ви тут у відрядженні?

— Так.

Я відчула знайомий укол професійної настороженості. Людина, яку ще годину тому вважала випадковим попутником, мала доступ до інформації саме про той маршрут, який я намагалася описати.

— А що саме ви проєктуєте?

— Схеми сполучень. Модернізації. Варіанти використання наявних маршрутів. Іноді також рішення для ліній, утримувати які стає дедалі складніше.

— Зокрема їхнє закриття?

Губерт уважно подивився на мене.

— Проєктування маршрутів і ухвалення рішень щодо їхнього майбутнього — це дві різні речі.

— Але одне впливає на інше.

— Звісно.

Він не заперечив. Його відвертість водночас приваблювала й залишалася недостатньою. Я склала карту, відчуваючи, що наша розмова щойно перестала бути невинним обміном інформацією між мандрівниками.

— Я пишу про людей, які користуються цими сполученнями, — пояснила я. — Не лише про краєвиди. Хочу показати, що насправді означає закриття лінії для населених пунктів, через які вона проходить.

— Тоді вам варто ознайомитися також із даними щодо безпеки та витрат.

— Якщо вони достовірні.

— Дані можуть бути достовірними, а їхні інтерпретації — різними.

— Зручне розмежування.

— Необхідне.

Якусь мить ми мовчки дивилися одне на одного. У нього були темно-сірі очі й дрібні зморшки біля скронь. Він не справляв враження людини, яка звикла легко поступатися. Я теж не мала такого наміру.

— Скажіть мені ще дещо, — озвалася я. — Якби вам довелося вибирати між збереженням мальовничого маршруту та його закриттям з економічних причин, що б ви обрали?

— Спочатку перевірив би, чи справді це єдині два варіанти.

Ця відповідь мене здивувала.

— А якщо так?

— Тоді мені потрібно було б знати, хто заплатить за кожен із них.

— Звучить розумно.

— Ви сказали це таким тоном, ніби розсудливість — вада характеру.

— Іноді так і є. Особливо коли нею виправдовують рішення, за які ніхто не хоче брати відповідальність.

На мить його обличчя застигло.

— Із цим мені важко не погодитися.

З найближчої будівлі вийшов залізничник у світловідбивному жилеті. Побачивши Губерта, він підняв руку.

— Herr Maj! Die Unterlagen sind angekommen.

Губерт відповів німецькою, коротко й по суті. Чоловік показав на двері технічного приміщення, а потім поглянув на мене.

— Ви теж із команди?

— Ні, — відповіла я раніше, ніж Губерт встиг відкрити рота. — Я працюю незалежно.

Працівник кивнув і пішов.

— Це важливо? — запитав Губерт.

— Дуже.

— Добре знати.

Його спокійна реакція позбавила мене аргументу, який я ще навіть не встигла сформулювати.

Регіональний потяг прибув двадцять хвилин потому. Цього разу я зайшла до вагона без поспіху й сіла біля великого панорамного вікна. Губерт влаштувався на два ряди далі. Ми про це не домовлялися, просто кожен обрав власний простір.

Коли потяг рушив, краєвид відкрився перед нами з такою раптовістю, що я забула про телефон. Колії пролягали схилом гори. Унизу лежала долина, розділена срібною стрічкою річки, а з протилежного боку височіли світлі вапнякові стіни. Поодинокі будинки скидалися на іграшки, розсипані зеленими схилами.

Я фотографувала, записувала назви населених пунктів і робила короткі аудіозаписи. Характерний ритм коліс на стиках рейок, тихий шелест розмов, стукіт дверей, що відчинялися. Я хотіла зберегти щось більше, ніж зображення. Звук місця іноді міг повернути спогад точніше, ніж фотографія.

На маленькій станції вийшла літня жінка з кошиком покупок. Провідник допоміг їй поставити його на платформу. Перш ніж потяг рушив, жінка помахала комусь із вікна будівлі навпроти колій.

Я зробила фотографію лише тоді, коли переконалася, що її обличчя не потрапляє в кадр.

— Ось саме тому шкода таких місць.

Губерт зупинився біля мого сидіння. Я навіть не помітила, коли він підійшов.

— Тому що люди знають одне одного? — запитав він.

— Тому що залізниця тут — частина повсякденного життя. А не туристична атракція.

— Для декого справді.

— А для інших?

— Для інших це дорога інфраструктура, яка потребує значних витрат на утримання.

Я повернулася до нього.

— Вам обов'язково все зводити до таблиць?

— Ні. Але ви теж не можете зводити все до одного зворушливого образу.

Його слова зачепили те, що я захищала особливо запекло. Роками я боролася з переконанням, що тексти про подорожі мають бути винятково красивими. Що достатньо заходу сонця, кількох атмосферних кав'ярень і влучного заголовка. Натомість я хотіла описувати справжні місця, навіть тоді, коли їхнє повсякденне життя не вписувалося в барвистий рекламний буклет.

— Ви не знаєте, як я працюю, — відповіла я.

— Я знаю одну вашу статтю.

— Цього недостатньо.

— Тоді із задоволенням побачу більше.

Він сказав це так буденно, що я лише за мить усвідомила двозначність. Губерт, очевидно, теж її помітив, бо кутик його рота ледь піднявся.

— Матеріалів, — уточнив він.

— Звісно.

— Хоча ваша аргументація теж видається цікавою.

Цього разу я усміхнулася без жодного спротиву.

Потяг виїхав на кам'яний віадук. За вікном я побачила глибоку долину, а потім характерний вигин колій, що вели просто до тунелю, видовбаного в скелі. Світло раптово змінилося, і в склі відбилися наші постаті.

На коротку мить я побачила в ньому нас обох. Себе з фотоапаратом біля обличчя і його поруч, трохи нахиленого, щоб не затуляти краєвид.

Ми виглядали майже як люди, які давно знайомі.

Ця думка виникла несподівано, і я так само швидко відігнала її.

У Бергюні на мене чекав чоловік, із яким я домовилася про інтерв'ю, власник невеликого пансіонату. У мене було сорок хвилин до потяга, яким мала повертатися. Губерт теж вийшов, але попрямував до технічної будівлі в кінці платформи.

— Ще побачимося? — запитав він.

— Залежить від того, чи збираєтеся ви знову ставити під сумнів мої методи роботи.

— Лише якщо знайду для цього підстави.

— Тоді, мабуть, побачимося.

Він кивнув. На мить здалося, що він хоче сказати щось іще, але зрештою пішов.

Інтерв'ю відбулося в маленькій їдальні, де пахло свіжим хлібом. Власник пансіонату, пан Рето, розповідав про туристів, які приїжджали потягом лише для того, щоб прогулятися містечком і випити кави. Він говорив також про сезонних працівників, молодих людей, які їздили на навчання, і літніх мешканців, для яких автобус був значно менш зручним.

— Вони показують нам цифри, — сказав він у певний момент. — Скільки пасажирів, які витрати, скільки всього треба ремонтувати. Але коли я запитую, як моя мати взимку має дістатися до лікаря, ніхто не може відповісти.

Я дослівно занотувала його слова.

— Хто показує вам ці цифри?

— Люди з проєкту. Вони були тут навесні. Потім надіслали документи.

— Можна їх побачити?

Рето завагався.

— У мене немає повної версії. Лише підсумок.

Він дістав із шухляди кілька аркушів. На першому була таблиця варіантів майбутнього функціонування маршруту. Один із них позначили як рекомендований, але докладних додатків не було.

Я сфотографувала документи, отримавши його дозвіл.

— Ви розмовляли з авторами? — запитала я.

— Із кількома людьми. Пам'ятаю жінку, яка дуже багато записувала. І чоловіка, який розпитував про зимове утримання колій. Прізвищ не пам'ятаю.

Перед виходом я пообіцяла надіслати йому готову статтю. Уже біля дверей зупинилася, почувши за спиною його голос.

— Пані Маркевич? Будь ласка, не пишіть лише про те, як тут гарно.

Я обернулася.

— Не збираюся.

Коли я повернулася на станцію, Губерт стояв біля інформаційного табло й розмовляв телефоном. Він говорив польською, тихо й твердо.

— Ми не можемо ставитися до всіх ділянок однаково. Сезонні дані не показують усього навантаження.

Він помітив мене й завершив розмову.

— Усе гаразд? — запитав.

— Щойно я почула дещо, чого немає в офіційному описі цього маршруту.

— Зазвичай це найцікавіша частина роботи.

Я подивилася на нього.

— Ви теж про це знаєте?

— Про що саме?

— Що цифри не завжди показують, як люди живуть насправді.

Якусь мить він дивився на мене без усмішки.

— Знаю.

У його голосі пролунало щось, чого я поки не могла визначити.

— Тоді, можливо, вам варто мені допомогти, — сказала я раніше, ніж устигла обдумати всі наслідки.

Він підняв брови.

— У чому?

— Зрозуміти цей маршрут. Не лише як краєвид і не лише як технічний проєкт. Я хочу знати, чого не помічаю.

Губерт поглянув на годинник, а потім на двері потяга, що стояв біля платформи й саме зачинялися за останнім пасажиром.

— Можу, — відповів він. — Але за однієї умови.

— Якої?

— Ви не будете вважати, що кожне технічне рішення є ворогом людей, які тут живуть.

Я кілька секунд уважно дивилася на нього.

— А ви не будете вважати, що кожна людська історія — лише анекдот, який неможливо вписати до таблиці.

Він повільно усміхнувся.

— Справедлива домовленість.

Ми не потиснули одне одному руки. У цьому не було потреби.

Ми стояли одне навпроти одного на маленькій альпійській платформі, поки потяг віддалявся в бік тунелю. Я усвідомлювала, що щойно погодилася на дещо, чого ще вранці не передбачав жоден пункт мого розкладу.

І що цього разу йшлося не лише про подорож.

Розділ 2 - Між розкладом і бажанням

Наступного ранку мене розбудили церковні дзвони й запах кави, що долинав із першого поверху пансіонату. Якусь мить я не розуміла, де перебуваю. Дерев'яна стеля, важкі штори й засніжені вершини за вікном нагадали, що попереднього вечора я вирішила залишитися в Бергюні, замість повертатися до більшого готелю в Курі.

Була шоста двадцять. На столику лежав нотатник із записаними запитаннями, а поруч телефон із повідомленням від Губерта.

«Оглядовий майданчик буде доступний із сьомої. Якщо хочете зробити фотографії до того, як насунуть хмари, варто вийти раніше. Нам необов'язково йти разом».

Я прочитала повідомлення двічі.

Останнє речення було дуже в його стилі. Губерт умів запропонувати допомогу так, що за неї не потрібно було відчувати себе зобов'язаною. Він не наполягав, не вимагав згоди й не намагався використовувати свої знання, щоб керувати моїми рішеннями.

Я відповіла: «Буду о сьомій. Але якщо ви знову почнете лекцію про витрати на утримання інфраструктури, залишу вас у горах».

Відповідь надійшла майже миттєво.

«Приймаю професійний ризик».

Я усміхнулася до екрана, перш ніж устигла нагадати собі, що мені тридцять шість років, я маю виконати важливий контракт і в мене обмаль часу на знайомства з чоловіками, випадково зустрінутими на вокзалі.

Перед пансіонатом мене зустрів холод, який миттєво проник крізь тканину пальта. Губерт стояв за кілька метрів, спершись на невисокий кам'яний мур. На ньому була темна куртка, сірий светр, а в руці він тримав термос. Побачивши мене, випростався.

— Доброго ранку.

— Кому доброго, а кому й не дуже. Зараз сьома ранку.

— У горах це вже пізно.

— У Варшаві о цій порі люди ще вдають, що не чують будильника.

— Ви теж?

— Я веду з ним переговори.

Він подав мені другий стаканчик із кавою. Я завагалася.

— Звідки ви знали?

— Учора ви випили дві кави до полудня. Першу частково вилили собі на зап'ясток.

— Це звучить тривожно докладно.

— У мене добра пам'ять на речі, які спричиняють затримки.

Я взяла стаканчик. Кава була міцною, гіркою і саме такою, якої я потребувала.

Ми рушили стежкою, що вела над містечком. Під черевиками хрускотів дрібний гравій, а повітря пахло вологою землею й деревиною. Губерт ішов поруч, непомітно підлаштовуючись під мій темп. Час від часу він показував мені частини залізничних споруд, видимі між деревами, але не засипав подробицями.